

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Szaporodtunk? Fogytunk?

Ez a két kérdés jár most szájról-szájra, miközben a népszámláló biztosok bevonulnak újból a hivatalszobákba és róják a hosszú számsort, melyből ki fog derülni, fogyott-e, szaporodott-e Baja lakossága az utolsó tíz év alatt.

Az eredmény — jó forrásból haljuk — kedvező lesz ezuttal. Látszólag kedvező. Megszaporodtunk talán kétezer lélekkel is és könnyen meglehet, hogy a bajai lakosság száma eléri ma a huszanháromezretet.

Ámde a látszólag kedvező eredmény örömeibe beleszól a maga meggyőző erejével a lezajlott tiz esztendőnek saját külön bajai házi statisztikája, a közigazgatási bizottságnak hónapról-hónapra való jelentései, melyek — mi türems-tagadás — azt tanusítják, hogy a bajai emberanyag nem lett több a tiz év alatt és a kevéske többletet a bevándorlás adja ki. Nem a kereskedelmi és ipari élet föllendülése hozott ide fiatal, munkabíró, produktív két-három ezer lelkét, hanem egy sereg nyugalmazott lateiner telepedett le itt — olcsóbb megélhetés reményében.

És — a dolgok ilyen állása mellett — nem is kívánunk hosszán időzni a bajai népszámlálás kétesértékű eredményénél, inkább fölírjuk itt a mult tanulságos népesedési mozgalmait, a belőük vont következtetésekkél.

Évek óta állandó tárgyát képezi közigazgatási bizottsági üléseinknek az a szomorú jelentés, hogy Baja város lakossága fogy, egyre fogy, a tulnyomó halálozások megszűnésének minden reménye nélkül. A körmozgalom egyre emelkedőben van és korunk legveszedelmesebb betegsége, a tüdővész csak az elmúlt esztendőben is — egymaga sok-sok lelket szőlított el sorainkból.

Igy hangzik immár esztendő óta a népesedési viszonyainkról beszámoló tiszti főorvosi statisztika, melyet éven keresztül bölcs rezignációval fogadnak közegészségügyünk hivatott őrői, anélkül, hogy ezen hosszú idő alatt csak egyetlen idea is fölzsinre került volna ennek az elharapódzó bajnak a csökkentése érdekében.

Intéző körünkben — úgy tetszik — föllülkerekedett az a kedélyes fölfogás, hogy a halál ellen úgy sincs orvosság, s így nincs egyéb hátra, mint óibe rakott kezzel nézni, mint pusztítja el emberanyagunk legjavát a betegségeknek és járványoknak egész sorozata és

valóságos apátiába merülve türjük immár, hogy aggodással féltett közegészségügyünk rohamlépekkel haladjon lefelé azon a lejtőn, mely a végromláshoz vezet el.

Télviz idején az ölé gyermekbetegségeknek szakadatlan láncolata üti föl fejét alig 20.000 lelket számláló városunkban, a viruló tavasz pedig bőségesen fakaszt nálunk halálrózsákat tüdővészben senyedő embertársaink arculatán.

Derék orvosi karunk vállvetve buzgólkodik ugyan az ezernyi baj elharapódzásának meggátlása érdekében, de — mi türems-tagadás — kárbevész szorgos munkájuk azzal a letagadhatatlan ténynyel szemben, hogy Baján megszámlálhatatlan mennyiségű föltétele van meg a legtöbb kör elterjedésének, mert köztisztaságuk ellenőrzése még a legelnezőbb kritikát sem bírja ki.

A még mindig divó gondatlan nappali utcasóprés halomszámra veti el csiráit a betegségeknek és a város legbelsejében elhelyezett akárhány büzt és port terjesztő telep és raktár egész városrészek levegőjét fertőzteti meg.

Hogy többet ne mondjunk, mennyi egészséget ölé port és piszkot kell eltűnőnek azoknak, akik csak egy nagyobb-szerű gabonamagtár közelében laknak és valóságos portengeri veti föl akárhányszor az ilyen szűk utcák levegőjét a gabonaárak lapátolása és rostálása közben.

Másuttal tulhalmazott bőraru-raktárak, rongy- és csonttelepek töltik el miazmákkal belvárosi utcáink és lakásaink légkörét, mindmegannyi melegágyiul szolgálván a legfertőzőbb betegségek elterjedésének.

Ilyen viszonyok között azután kárba vész az orvos legodaadóbb fáradozása is, mert hiányzik már legelső feltétele a beteg szervezet jobbrafordulásának: a pormentes, tiszta levegő.

De van egy másik szempont is, amelynek figyelembevétele lényegesen közelehatna közegészségügyünk megjavítására.

A nyári hőség napjaiban, mikor a gyakori fürdés szinte életföltétele az egészséges szervezetnek, magának a hatóságunk kell beható gondott fordítania arra, hogy a lakosság minden rétegének alkalom és mód nyujtassék a dunai fürdő mentől gyakoribb használatára.

Akárhány kisebb törvényhatóság, számos dunamenti község már rég öntudatára ébredt az ingyenes népfürdő elkerülhetetlen szükségesség voltának, míg

nálunk egyetlen lépés sem történik e fontos közintézmény föllállítására.

Nem is szóvra arról, hány emberélet pusztul el nyaranta a szabad Dunában való fürdőzés közben, de sokkal több az olyan, aki egyáltalán föl sem keresi a vizet, mert — uszni nem tudván — félti és méltán, életbiztonságát.

Igy azután különösen a szegényebb néposztály körében, ahol természetesen-rüleg kevesebb gond fordittatik az egészség megővésére, a tisztatlanság folytán termékeny talajra akad a fertőző betegségeknek minden neme.

Szóval: a magtárak és bőraru-raktáraink a sorompókhöz telepítendőék ki, utcáink tisztántartására fokozott gond fordítandó, az ingyenes népfürdőt pedig mielőbb teremtsük meg.

E három sürgős követelmény valóra váltása szilárd alapköve lesz majd lejtőre került közegészségügyünknek.

Időelőtti szini szezon.

A Könyves-féle staggione-társulat.

Ugy értesülünk, hogy a dr. Farkas-féle régi színtársulatnak egyik tagja, Könyves Jenő drámai színész, staggione-társulatával Bajára szándékozik jönni és kérvényt intézett a városi tanácshoz, hogy e hó 17-iki kezdettel tizenöt napra engedélyt nyerjen drámai előadások megtartására.

A mai mostoha szini viszonyaink között, melyek kivált télnek idején érezhetőek legjobban, kétségtelenül örömmel kell fogadnunk minden olyan hirt, mely városunknak színpártoló közönségét szini élvezettel kecsegteti. Szándékosan használjuk e szót szini élvezet; hiszen azokat a kabaré-micsodákat, amelyekkel a fővárosból vidékre szalasztott föltétlenül elsőrangú papjai és papnői Thália asszonyinak a kávéházi közönséget szórakoztatják, csak nem sorozhatjuk az igazi drámai élvezetek sorába. Komolyan vehető színtársulat pedig télnek idején nem fordítja felénk szekerének rudját.

Ez alkalommal azonban mégis kénytelenek vagyunk a városi referensnek, a tanácsnak és a színtügyi bizottságnak figyelmébe ajánlani egy némely körülményt, mely véleményünk szerint elég fontos, hogy az illető körök részéről Könyvesék kérelmének elbírálásánál tekintetbe vessésk.

Kimondjuk kereken, hogy Könyves Jenőnek, vagy akármely más nagyobb színtársulatnak egy-két heti szereplését a jelenben nem találjuk időszertének.

Farsang van, a mulatságok haute saison-ja, amikor városunknak minden egyesülete régi

HIRLEL.

hagyományaihoz híven táncmultságokat, színelőadásokat, teastélyeket, reunionokat rendez. Jól tudjuk, hogy ezeknek a multságoknak nem pusztán a mulatság a célja. Célunk ez is cél, és kivált a fiataliságtól senkinek veheti rossz néven, ha idejében és módjával mulatni akar. De a farsangi multságok minden egyet bevételi kimutatásában jelentékeny pluszszoktak szerepelni s a kellemesnek a hasznossal való összekötéséből azok a sokféle társadalmi célok, melyeknek szolgáltatása szegődnek a különböző egyesületek, a farsangi multságok rendes és rendkívüli jövedelmeiből joggal várhatják hathatós támogatásukat.

Már most, ha a farsangban, a multságok rendes évadjában, engedélyt nyer egy szintársulat hosszabb szereplésre, a multság is, de főképpen a jövedelem annyira megoszlik, hogy azt az egyes társadalmi egyesületek föltétlenül meg fogják érezni.

Ez a körülmény pedig határozottan figyelembe veendő s a színi engedély megadásánál. Végtére csak természetes, hogy „pro domo” kell elsősorban éreztünk s azokat a jótékony kulturális célokat kell főként telhetőleg istáponálni, melyek a mi otthonunk talaján nőttek, a mi városunknak érdekeit mozdítják elő.

Már pedig tudomásunk szerint a Bajai Kath. Nőegylet, a Sportegylet, a Kath. Legényegylet, a Kereskedő Ifjak Köre, a Szanatórium-egyesület farsangi multsága még hátravan, csak az Ipartestület meg az Izs. Nőegylet és a Jótékony Leányegylet tartotta meg multságát. Azonfelül az utóbbi egyet szabadlécseumi előadásai is belesznek abba az időbe, melyben Kőnyves társulata játszmái óhajta. Ha pedig ezeknek érdekei összeütköznek, — pedig szembe kell kerülőnek, az bizonyos — akkor mégis méltányosabb, hogy a magunk érdekeit tartjuk szem előtt.

Evégből kellő tisztelettel kérjük mind a tanácsot, mind a színi-bizottságot, hogy ne zárkózzék el ugyan a kérvény teljesítése elől, de halassa el azt a bőjti időszak elejére, amikor a multságok már lezajlottak s egyéb szellemi szórakozás hiján publikumunk bizonyára élénk érdeklődéssel fogja pártolni és támogatni a staggione-társulatot, ha egyébként reaszolgál.

A másik szempont a helyiségé. A Bárány-szállóban László Károly mozgófénykép-színháza játszik. Ez is speciális helyi vállalkozás, melynek tulajdonosa nagy befektetéseket tett és a vállalkozói kockázatnak minden veszedelmét magára vállalta. Ennek az embernek existenciáját nem szabad azzal veszélyeztetni, hogy az ő rovására ily hosszú időre másmilyen társulatnak adjunk játszási engedélyt.

A Nemzeti-szállóban pedig a Sportegyesület színpadja áll. Ennek a színpadnak kötségeihez mind a Kath. Nőegylet, mind a Leányegylet tekintélyes összeggel járult hozzá, melynek fejében a színpadot díjtalanul használhatja. Már most, ha ott nyer játszási engedélyt Kőnyves, azt a színpadot le kellene bontani, mert ő a saját színpadján játszik; ez ismét felesleges kiadás saporitaná a helyi egyeteket terheit, ami méltányosság szempontból lehetőleg kerülendő.

Am jöjjön tehát bármely társulat, de ne most, hanem valamivel utóbb, amikor semmilyen jogos érdeke nem ütközik fellépése.

— Népszámlálásból kimaradt bajaiak. Kedden este végetért a hivatalos népszámlálás és most már rövidesen kiderül, hányan vagyunk itt Baján. A hatóság figyelmeztet, hogy aki az összeírásból kimaradt, jelentkezzeek utólag a kerületi összeíró biztossal, vagy a rendőrségen, mert aki a népszámlálás alól kibújik, százkoronával megbírságotlák. Figyelmezteti a hatóság a város egész lakosságát, hogy aki valamely a népszámlálás alól kibújni akaró egyént feljelent, tíz korona jutalmat kap, amelyet a feljelentettől fognak behajtani.

— Egy bajai emigráns halála. A magyar szabadságharc dicsőséges eseményeinek egyik hősi közkatónája, dr. Fiala Lajos orvos-professor hunyt el e hó 6-án Bukarestben. Baján született 1831-ben. A bajai ferenczendi gimnázium elvégzése után a pesti egyetemre került. Itt érték őt utól a negyvennyolcadiki események s Szeghogy, Verbász, Újvidék, Kamenitz, Titel, Szeged, Temesvár és más csatákban súlyos sebet kapott. Később Bukarestben telepedett meg és csakhamar egyike lett a román főváros legelső orvosainak. Egyetemi tanár lett. Sebészetet és természetet tanított, különösen pedig vakon született szerencsétlencenek végzett sikerült operációkkal szerzett magának hírnevet. Csakhamar a román királyi családnak is orvosa, a román Vöröskezesz Egyetelenk alelnöke lett. Ez utóbbi minőségben ő képviselte a román államot hivatalosan a nemzetközi orvoskongresszusokon. Az 1877/8-iki orosz-török háború alatt dr. Fiala volt a Vöröskezesz kórházak igazgató-főorvosa és a háború alatt teljesített érdemeiért számos kitüntetéset kapott.

— Ülést tart a közigazgatási bizottság. Ma, csütörtökön délelőtt tíz órakor ülést tart közigazgatási bizottság. Szemző Gyula főispán elfoglaltsága miatt Hegedűs Aladár polgármestert bizta meg az elnökléssel.

— A polgári olvasó egyesület közgyűlése. A »Bajai Polgári Olvasó Egyesület« f. hó 6-án d. u. tartotta meg rendes évszázad közgyűléset. Lerner Antal, elnök beszámolójában jelentette, hogy a tagok száma örvendestesen gyarapodott. A tisztújítás így végződött. Elnök lett: Lerner Antal újból, id. Nánay Lajos alelnök, dr. Fehérvári Dezső ügyész, Lakner István főkönyvtárnok, Novoth István könyvtárnok, Kovács Andor pénztárnok, Fehérvári Dezső tanár jegyző és Wunderlich József garda.

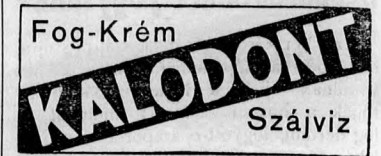
— Közgyűlés. A Kaszinó f. hó 15-én d. u. 1/5 órakor tartja évi rendes közgyűléset. Tárgyai: 1. Zárszámadás az 1910. évről. 2. Költségvetés az 1911. évre. 3. Tisztújítás.

— Halasi Marika Szegeden. A szegedi színházban szerdan Molnár Ferenc Testőrtjét játszó. A színésznő személyesítője, Fodor Ella, lemondott szerepéről s ezért a szegedi színház igazgatója Halasi Marikát kérte fel a szerdai előadásra, aki elfogadta a meghívást.

— Elvezett vásárnap este az Izs. nőegylet teazurján egy ezüst-karikás eszernyő, melyben ezen név volt: Neustadt Sándor Bpest. Kéri a ruhátáros: ezen ernyőt visszacszerelés végett sziveskedjék a keresk. kasznóba vinni, hogy ne kelljen a ruhátárosnak az eszernyő értékét megtéríteni.

— Ha külsőből eredő fej, vagy fogfájás győzri, közhvényben vagy csuzban szenved, leghamarabb megszabadul tőle, ha a BOROLINT használja. E csodás hatású háziszerről bővebbet mond a mai számunkban közölt BOROLIN hirdetés.

— Nem akarunk náthásak. rekedtek, elnyálkásodottak lenni, nem köhögünk, nem vagyunk gyengékek, idegesek, mi Feller-féle »Elséfluidot használunk, mely izületi fájdalmak, gyulladások, szemgyengeség, fejfájás ellen is kitűnő. Próbrücajtja bérmentve 5 korona. — Gyomorfájás veseégés, étvágytalanság, hányási inger, felbőgés ellen a Feller féle hashajtó »Elsipululak« segítenek. 6 doboz bérmentve 4 korona. Mindkét szer valódi csak Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

BAJA MULAT.

Az ipartestület multsága.

A hivatalos farsangi kalendárium szerinti legelső multság a hó 7-én az ipartestület volt, mely mindvégig e legderűsebb hangulatnak, a legfesztelenebb jókedvnek jegyében folyt le. Az ipartestület nagytermére ilyenkor bízást rá lehetne irni: Itt jól lehet mulatni. Már a meghívó is szokatlan nagy terjedelmével, ötletes egybeállításával sokat ígért: de bátran elmondhatjuk, hogy amit ígért, derekasan be is váltotta az ügyes garda, mely a műkedvelő iparos-ifjuság színejavából volt összeállítva s a megjelent nagyszámu közönséget állandó derűtségben tartotta. A meghívó összeállításának, valamint a rendezésnek érdeme a fáradszatólan László Károlyé, ki egyuttal De Valory ügyvéd szerepében (Labiche és Melleville, A betörő-ben) szokott színpadi rutinjával élvezetes percekert szerzett. Nagyon kedves volt Vig Rezsini Koralienak, de kivált »Audencia« menyasszonyának szerepében. Adamek Lenke magánjelente, Bogdán Mihály Gergely Ádámja, de kivált kettőjüknek »Csutka és Kató« c. páros jelenete szinte orkányszerű derűtséget keltett. A Fleischer-nővérek is tetszész arattak Farkas Pálnak »A nővérek« c. páros jelenetében. Klauer Ármin mint konferanszié és mint az »Audencia« államtitkária aratot sikereket. Balázs Juliska (De Bréenné a »Betörő-ben) és Hájsoviits Karolin (Bella az »Ő nem feltékeny-ben) érthető dikciójukkal, bátor fellépésükkel megmutatták, hogy már nem unjonok a színpadon. Bohner, Novak és Tóth is minden töltik telhető megtekett az est sikerének érdekében. Szóval a »Mókaestély« sikerével a rendezőség is, az ipartestület is, a publikum is meg lehet elégedve.

Az Izs. nőegylet teazurja.

A műsor szempontjából ugyan szerényebb keretek között folyt le az Izs. nőegyletnek vasárnapi teazurja, de ami a közönség számát és főleg hangulatát illeti, ez a multság is hű maradt eddigi tradícióhoz. Delután 5 óra tájban, szinte varázslásra, egyszerre megtelt a Nemzeti-szálló nagyterme szépszámu és előkelő közönséggel, mely érdeklőde, remény-

kedve tekintett végig a szebbnél szebb tombola tárgyakon, melyek az estnek attrakcióját alkották. Csakhamar megkezdődött a sorsolás, azzal a kedves szongással, sürgés-forgással, azokkal a talpraesett közbeköltásokkal egyetemben, melyekkel a tombola, nagyszüleinknek ezen máig is mindenkor érdekes és vonzó játéka, természete szerint össze van kötve.

A tombolát magát, egy remekszép fekete-kávés káoszletet ezüstből, Kőhegyi Józsa nyerte meg. Hét órára járt az idő, mikor a sorsjáték-nak vége volt; azután Terpsychore, a táncnag örökijü muzsája vette át minden egyéneket, mint csöndesen mondható bődalmát és Kronosznak, a haladó idő istenének sok-sok órán keresztül keservesen kellett küzdenie, míg a lenge muzsától a hatalmat magának tudta megszerezni, hogy átadja azt Morpheusnak, ki viszont egy szép estnek bájos emlékeivel és rózsás álmaival hálálta meg, hogy későn bár, de mégis jogaihoz juthatott.

Spectator.

Szilánkok.

— Bajai orvosok vacsorájáról. —

A bajai orvosoknak minapában tartott szokásos vacsoráján mesélte ezeket a bajai orvosok nagytudású és műveltségű nesztora.

Egy közismert nevű — t. i. a gorombasága és egyszerűsége miatt — orvostanárral, aki különben nincs már a előksorában esett meg, hogy az udvarhoz hívták. Erzsébet királyné volt a beteg. A professzor saját kocsján ment a várba és az első lakajt a következő kérdéssel szólította meg:

— Hol van a beteg?!

Az nem felelt rá semmit. Sőt úgy tett, mintha nem is hallaná. Csak mikor a tanár a nem várt hallgatásra kifakadt, akkor felelt, félre nem érthető cözzással:

— Ófelseje a lakosztályában van!!

*

A vakbélgyulladás divatjának idejében történt, hogy egy részegségében összeesett emberen vakbéllobot állapítottak meg. Természetesen — megoperálták. A megrögzött alkoholista azonban úgy látják ez sem segített és pár hét múlva ismét a mentők szedték fel és vitték be egy másik kórházba. Ott megint körültagogatták és miután a vakbélájára fájdalom volt: megint megoperálták. Ezt a tévedést azonban inár nagyon zokon vehette; mert mikor harmadszor tették fel a műtő asztalra — megint valamelyik másik városrészben találták részegen — az orvosok bámulva olvasták a vakbélájára betetovált szavakat:

— Vigyázat!! Már kétszer operálva!! Nem vakbélgyulladás!!

*

Cstenografált jelenet a Központiból.

A két partner estefelé befejezi a kártyajátékot. Az egyik dühösen, nagy hangon kiabálja: — Maga egy gazember. Maga egy nagy gazember!

A másik nyugodtan fölöltözik, majd így szól: — Ezt én magának már délelőtti mondtam! Ugy látszik, elfelejtette!

És büszkén távozik.

De azért persze egész délután együtt játszottak — a legjobb barátságban.

Felelős szerkesztő:

SZIRMAI VIDOR dr.

Szerkesztő:

SPITZER ZOLTÁN.

11530/1910. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy az árverest Dr. Szirmai Vidor bajai ügyvéd javára Mezel Sándorné sz. Ujvári Erzsébet bajai lakos elleni 440 kor. tőke, ennek 1910. június hó 27-ől járó 8 százalékos kamatai, 82 kor. 30 fillér eddigi, 25 korona 30 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülendő költségekből álló követelés netó különben a csatlakozott Dr. Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Bisztriozki Julia bajai lakos 20 fillér s jár. követése kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §-a, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbíró-ság területén lévő, a bajai 3529. sz. betéti A + 1—2. sor. 4334 hrsz. 50 négyzetözl területű kert és 4335 hrsz. 95 ö. i. számú 129 négyzetözl területű beltelkes Hangász utcai háza 1995 kor. egységes kikiáltási árban ezennel elrendeii és annak Baja a telekkönyvi árverési helyiségben 1911. évi január hó 27. napjának délután 3 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet 15 nap, a másodikat 30 nap, a harmadikat 45 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A kir. járásbíróház mint tkvi hatóság.

Baja, 1910. évi október hó 25.

Dr. Ráoz, s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: Varga, tkvezetők.

28229/1910 kig. sz.

Hirdetmény

a III. osztályu kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az 1910. évi január hó 20-áig üzletük, vállalatuk vagy egyéb hasonlító foglalkozásuk után az adóévét megelőző három évi, vagy ha az üzlet, vállalat vagy foglalkozás annyi év óta még fenn nem állana, az annak megkezdésétől számítandó, illetőleg fennléte idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyereséményt bevallani.

Évi tiszta nyereséménynek vétetik az üzletből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelmek az a része, mely az üzlet, vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levonása után fennmarad; az üzlettulajdonosnak s általában az adófizetésre kötelezettnek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig családjának és hozzátartozóinak fentartására szolgálnak, a jövedelemből, kereséményből le nem vonhatók.

Aki több vállalatból, kereset-illetőleg jövedelemforrásból huz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, üzletről vagy keresetről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vallomáshoz segédmunkásaik jegyüket csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe vagy foglalkozásba belépésük ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendő.

Az az adózó, aki az adókötelezettek és adórtágyak összeírása után lép a III. osztályu kereseti adókötelesek sorába, adókötelese üzletének megnyitása napjától számított két hó alatt köteles vallomást tenni.

A III. osztályu kereseti adó alá eső jövedelemnek bevallására, valamint az üzletben alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló irtapok az adószónak a (városi adóhivatal) által ingyen szolgáltatnak ki.

A bevalló az irtlap egyes rovatait kitölteni s annak bizonyításul, hogy az adatokat saját tudomásához képest pontosan és lelkiismeretesen közölte, eskü helyett polgári becsület-szava zálogául nevé, valamint a bevallás napját és helyét aláírni köteles.

E vallomás fentebb kitűzött határidő alatt a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó be.

Mindazok az adózók, kik fizetlüket, vállalatukat, keresetüket, vagy jövedelemforrásukat az államkincstár megbízottjára irányított szándékú az adó-üzletretek és adórtágyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, vagy eltitkoltják, az adórtágyak egészen vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt, az 1883. évi XLIV. t. c. 100. § a értelmében büntetettek.

Kelt Zomborban, 1910. évi december hóban

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Dr. Móder, tanácsnok.

Jégyárakat, hűtőberendezéseket

a BORSIG cég kitűnően bevált ammoniak, vagy kénassav kompressziós rendszerek szerint, valamint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntőde. és gégyár r.-t. Budapest, Váci-ut 45—47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74—76., 74—77. és 98—58. (Interurbán)

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

1175

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Kuszar József festékkereskedésében Főter, a

takarékpénztár épületében

▼ Cipőkrém lerakat! ▼

1181

28230./1910. kig. sz.

HIRDETMÉNY

a tőkeamat- és járadékadó alá tartozó
jöveldemek bevallása tárgyában.

Az 1911 évi január hó 20-ig a tőkeamat- és járadékadó alá eső jöveldemeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles.

Tőkeamat- és járadékadó tárgyát képezi mindazon vagyon, mely a föld-, ház- és keresetadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek adója által közvetve vagy közvetlenül nem érintetik; képezik jelszót: mindazon kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyén vagy erkölcsi személy) a következő jöveldemforrásokból, egymint:

a) bel- vagy külföldről folyó életjáradékokból, özvegyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékokból;
b) kézi- vagy jelzáloggal biztosított vagy egyszerű adósslevek, váltókra vagy bármilyen kötvényekre, bel- vagy külföldön kölcsönadott, továbbá hitbizományi, családi és alapítványi tőkéből;

c) belföldi földbirtokkal összekötött, a földadó tárgyát nem képező, dologi jogosítványokból;

d) külföldön levő föld vagy házbirtokból, ipari, kereskedelmi s bármi nevezet alatt értendő külföldi részvényekből;

e) az állam vagy

f) törvényhatóságok által kibocsátott s külön törvények által adómentesség kedvezményében nem részesített kötvényekből huz; végre

g) a hitelüzlettel foglalkozó s alapszabályaik értelmében pénzbetétek átvételére jogosított pénzüzeteknél, továbbá takarékpénztáraknál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári üzet van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb betéti okmányok vagy folyó-számla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkéből folyó jöveldem.

Az adózók a vallomás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkéből folyó jöveldemekre nézve mentetnek fel:

a) a fentebb említett magyar államkötvények;

b) az adómentességben nem részesített előbbeségi kötvények kamatai;

c) nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek által felvett és jelzáloglag biztosított tőkék kamatai.

Az ezen kamatok után járó tőkeamat- és pedig az a) alattiak után a kiírt állami pénztár, a b) és c) alattiak után a kamatokat kifizető társulat az illető kamatélvezőnek rovására vonja le, s az illető kir. adóhivatalba szolgáltatja be.

A pénzüzeteknél elhelyezett, fentebb g) alatt említett tőkéből folyó jöveldem ezen tőkék birtokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani.

Ellenben a pénzüzetek kötelesek ezen kamatjöveldem összegét és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét évnegyedenkint, minden év március, június, szeptember és december havának utolsó napján;

b) a tőkésített kamatok összegét felévenkint, minden év január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adót egyidejűleg beszoolgáltatni; jogosítva vannak azonban arra, hogy ezt az adót a kifizetett vagy a tőkéhez írt kamatokkal visszatarthassák.

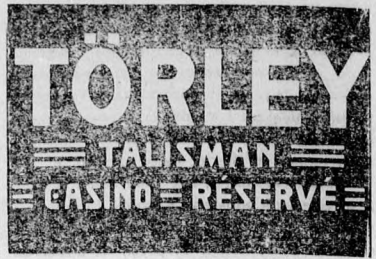
A tőkeamat- és járadékadó az adóvet megelőző évben élvezett kamat- és járadékjöveldem után lévén kivendő, az 1911. évi adóztatás alá az 1910. évben élvezett kamat (járadék) jöveldem vallandó be.

A tőkeamat- és járadékadó az adóköteles fél állandó tartózkodási helyén vették ki.

Mindazon adózók, kik a tőkeamat és járadékadó alá tartozó jöveldemforrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított számból, az adókötelezettek és adótárgyak öszszeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, vagy eltitkolják, az adótárgyak elkészben vagy részben történt eltitkolásával egyvetett jó edési kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t. c. 100. §-a értelmében büntetettek.

Kelt Zomborban, 1910. évi december hóban.

M. kir. pénzügyigazgatóság.
Dr. Móder, tanácsnok.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor egyetlen kifogástalanul jó magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ”

mely vergé, önégő, hamumentes papirból, nikotin-fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti a fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás

HOLLÁR A.

könyvkereskedésében Baján.

EHRlich „606”

Legközelebb megjelenik

Ehrlich és Hata

saját kezű munkája

az általuk „606” gyógyító szerről.

Az eredeti kísérletek megörökített élethű képpel

IRTÁK: Dr. EHRlich P. ÉS Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval: Dr. Marschalkó Tamás :: kolozsvári :: egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúrembernek ismernie kell: Bolti ára 6 korona, díszkötésben 8 korona.

Az előfizetési összeg beküldése után bármintve küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — Megrendelhető:

KOLLÁR A. könyvkereskedésében Baján.

Diszkrét székfűtés.

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszer a dr. BOROVSKY-féle

BOROLIN

1154

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és erőalkotásában felülmúlhatatlan háziszér gümőkőros, izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint rheuma, kösvény, csusz, ischias, ízületi lob és szárában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalomnak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testtöböző háziszér Kap-
csipkái, sebészeti és kötszer áruházában. 1-20, ható Baján LAZAR SÁMUEL 2 és 2-50 koronás üvegekben — Készítik

Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomor-bajok, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszer-tarban és nagyobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.